

«Ахмет Байтұрсынұлы
атындағы Қостанай
өңірлік университеті» КЕАҚ

Бекітемін
Қоғам Басқармасы Төрағасы
С.Куанышбаев

ЕРЕЖЕ

БІЛІМ БЕРУ ҚЫЗМЕТТЕРІНЕ АҚЫ ТӨЛЕУ ҚАҒИДАТТАРЫ МЕН ТӘРТІБІ

П 078-2026

Қостанай

1 Академиялық саясат және оқу қызметі басқармасымен ӘЗІРЛЕНДІ

2 Академиялық саясат және оқу қызметі басқармасымен ЕНГІЗІЛДІ

**3 Қоғам Басқармасының _____ 2026 ж. №____ хаттамасымен БЕКІТІЛДІ
ЖӘНЕ ҚОЛДАНЫСҚА ЕНГІЗІЛДІ**

4 ӘЗІРЛЕУШІЛЕР:

Г.Исмаилова – академиялық саясат және оқу қызметі басқармасы басшысы;

Н.Божевольная – Тіркеу Офисінің бастығы;

М.Сейтқазы – білім беру бағдарламалары және әдістемесі бөлімінің әдіскері.

5 САРАПШЫЛАР:

Э.К.Наурызбаева– Басқарма мүшесі-академиялық мәселелер жөніндегі проректоры, тарих ғылымдарының кандидаты;

А.Айдналиева – Құқықтық қамтамасыз ету және мемлекеттік сатып алу бөлімінің бастығы;

В.Петрович - Қаржы-экономикалық қызметінің бастығы.

6 ТЕКСЕРУ МЕРЗІМДІЛІГІ

3 жыл

**7 Е 307-2020 Ереже. Білім беру қызметтеріне ақы төлеу қағидаттары мен тәртібі
ОРНЫНА ЕНГІЗІЛДІ**

Осы ереже «Ахмет Байтұрсынұлы атындағы Қостанай өңірлік университеті» КеАҚ Басқарма Төрағасы – Ректордың рұқсатынсыз толық немесе ішінара көшірілмейді, көбейтілмейді және таратылмайды.

Мазмұны

1 Тарау. Қолдану саласы	4
2 Тарау. Нормативтік сілтемелер	4
3 Тарау. Анықтамалар	4
4 Тарау. Белгілеулер мен қысқартулар	5
5 Тарау. Жауапкершілік және өкілеттіктер	5
6 Тарау. Жалпы ережелер	5
§ 1. Білім алушылардың білім беру қызметтеріне ақы төлеу қағидаттары	5
§ 2. Оқу ақысының мөлшері мен тәртібі	7
§ 3. Ақылы негізде білім беру қызметтерін көрсетудің шарттық міндеттемелерін орындау кезіндегі тараптардың жауапкершілігі	8
7 Тарау. Келісу және тарату	10

1 Тарау. Қолдану саласы

1. Осы Ереже Қазақстан Республикасының білім беру қызметін реттейтін заңдарының талаптарына және университеттің ұйымдық-құқықтық құжаттарына сәйкес «Ахмет Байтұрсынұлы атындағы Қостанай өңірлік университеті» КеАҚ-да (бұдан әрі – Ахмет Байтұрсынұлы атындағы ҚӨУ) білім беру қызметтеріне ақы төлеу тәсілін, қағидаттары мен тәртібін белгілейді.

2. Осы құжат университеттің нормативтік-анықтамалық құжаттамасының құрамына кіреді, орындау үшін міндетті болып табылады және Ахмет Байтұрсынұлы атындағы ҚӨУ-дің барлық құрылымдық оқу бөлімшелерінің шегінде қолданылады.

2 Тарау. Нормативтік сілтемелер

3. Осы Ережеде келесі нормативтік құжаттарға сілтемелер пайдаланылды:

1) Қазақстан Республикасының 2007 жылғы 27 шілдедегі № 389-III «Білім туралы» Заңы;

2) «Жоғары және (немесе) жоғары оқу орнынан кейінгі білім беру ұйымдары қызметінің үлгілік қағидаларын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрінің 2018 жылғы 30 қазандағы № 595 бұйрығы;

3) «Жоғары және (немесе) жоғары оқу орнынан кейінгі білім беру ұйымдарында оқытудың кредиттік технологиясы бойынша оқу процесін ұйымдастыру қағидаларын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрінің 2011 жылғы 20 сәуірдегі № 152 бұйрығы;

4) Е 067-2023 Академиялық саясат;

5) ҚП 001-2025. Құжаттамалық процедура. Құжаттаманы басқару;

6) ҰС 002-2025. Ұйым стандарты. Іс жүргізу.

3 Тарау. Анықтамалар

4. Осы Ережеде мынадай негізгі ұғымдар мен анықтамалар қолданылады:

1) академиялық кредит - білім алушының және (немесе) оқытушының (педагогтің) ғылыми және (немесе) оқу жұмысының көлемін өлшеудің біріздендірілген бірлігі;

2) академиялық кезең – семестр, триместр, тоқсан сияқты үш нысанның біреуін білім беру ұйымы өзі белгілейтін теориялық оқу кезеңі;

3) академиялық күнтізбе (Academic Calendar) - оқу жылы бойына демалыс күндерін (каникулдар мен мерекелерді) көрсете отырып, оқу және бақылау іс-шараларын, кәсіби практикаларды өткізу күнтізбесі;

4) оқытудың кредиттік технологиясы - білім алушылардың пәндерді және (немесе) модульдерді зерделеу дәйектілігін академиялық кредиттер жинақтай отырып, таңдауы және дербес жоспарлауы негізінде оқыту;

5) жеке оқу жоспары - білім беру бағдарламасы мен элективті пәндер каталогы және (немесе) модульдер негізінде эдвайзердің көмегімен білім алушы әр оқу жылына дербес қалыптастыратын оқу жоспары;

6) қашықтықтан білім беру технологиялары – білім алушы мен педагогтің жанама (қашықтықтан) немесе толық емес жанама өзара іс-қимылы кезінде ақпараттық-коммуникациялық технологиялар мен телекоммуникациялық құралдарды қолдану арқылы жүзеге асырылатын оқыту;

7) білім алушыларды қорытынды аттестаттау – тиісті білім беру деңгейінің мемлекеттік жалпыға міндетті стандартына сәйкес білім беру бағдарламасында көзделген оқу пәндерінің және (немесе) модулдерінің көлемін және оқу қызметінің басқа түрлерін білім алушылардың игеру дәрежесін анықтау мақсатында өткізілетін рәсім;

8) транскрипт - кредиттер мен бағаларды көрсететін тиісті оқу кезеңі ішіндегі игерілген пәндер тізбесі мен оқу жұмысының басқа түрлерінен құралған құжат;

9) аванстық төлем – екі тараптың міндеттемелерін көздейтін шарт жасасу кезінде қолданылатын алдын ала төлем. Ол міндеттемелердің басқа субъект тарапынан орындалуына дейін міндеттемелердің орындалуына кепілдік ретінде қарсы тарапқа енгізіледі.

4 Тарау. Белгілеулер мен қысқартулар

5. Осы Ережеде мынадай қысқартулар қолданылады:

1) Ахмет Байтұрсынұлы атындағы КӨУ – «Ахмет Байтұрсынұлы атындағы Қостанай өңірлік университеті» коммерциялық емес акционерлік қоғамы;

2) ҚП – құжаттамалық процедура;

3) ОКТ – оқытудың кредиттік технологиясы;

4) ЖОЖ – жеке оқу жоспары;

5) АСЖОҚБ – академиялық саясат және оқу қызметі басқармасы.

5 Тарау. Жауапкершілік және өкілеттіктер

6. Осы Ережені «Ахмет Байтұрсынұлы атындағы Қостанай өңірлік университеті» КеАҚ Басқарма Төрағасы–Ректор (бұдан әрі – Ахмет Байтұрсынұлы атындағы ҚӨУ ректоры) бекітеді.

7. Әзірлеуге, мазмұнға, құрылымға, ресімдеуге алғы сөзде көрсетілген ережелерді әзірлеушілер жауапты болады.

8. Осы Ережені енгізу үшін жауапкершілік белгілі бір өкілеттіктерге сәйкес құрылымдық бөлімшелердің басшыларына жүктеледі.

9. Қызметкерлерді Ережемен таныстыруға бөлімшелердің басшылары жауапты болады.

6 Тарау. Жалпы ережелер

§ 1. Білім алушылардың білім беру қызметтеріне ақы төлеу қағидаттары

10. 2007 жылғы 27 шілдедегі № 319 ІІІ ҚРЗ «Білім туралы» Қазақстан Республикасының Заңына сәйкес ақылы негізде білім беру қызметтерін көрсететін университет, білім алушы, сондай-ақ оның ата-анасы және өзге де заңды өкілдері арасындағы өзара қарым-қатынастар білім беру қызметтерін көрсету туралы шартпен реттеледі.

11. Бір білім алушыға жұмсалатын шығындар негізінде есептелген мемлекеттік білім беру мекемелерінің білім беру қызметтерінің бағалары Қазақстан Республикасының заңнамасында белгіленген тәртіппен бекітілуге тиіс.

12. Көрсетілетін білім беру қызметтері үшін төлем валютасы теңге болып табылады. Төлем нысаны – тиісті төлемдерді білім беру ұйымының есеп айырысу шотына аудару.

13. Тараптар арасындағы шарттық қатынастарды тоқтату сәті Ахмет Байтұрсынұлы атындағы ҚӨУ ректорының білім алушыны оқудан шығару немесе оқуды аяқтауы туралы бұйрығының шығарылуы болып табылады.

14. Университет жаңа оқу жылының басталуына қарай бір білім алушыға жұмсалатын шығындар мен білім берудің барлық деңгейлерінің (бакалавриат/мамандық, магистратура, докторантура) білім беру бағдарламалары және барлық оқу курстары бойынша ақылы оқыту құнын есептейді.

15. Оқу ақысының тарифтерін өзгерту Университет Директорлар кеңесінің жоғары және жоғары оқу орнынан кейінгі білім беру бағдарламалары бойынша оқу ақысының мөлшерін бекіту туралы шешімі негізінде қосымша келісім жасай отырып, жылына бір реттен жиі емес жүргізілуі мүмкін. Бұл ретте оқу жоспарына өзгерістер енгізілген жағдайда кредиттер саны өзгертілуі мүмкін, ал бір кредит құнының салыстырмалы өсуі еңбекақы төлеуге арналған шығыстардың салыстырмалы өсуінен және инфляция индексінен аспауға тиіс.

16. Әрбір кәсіптік білім беру бағдарламасы бойынша оқу ақысын есептеу үшін бір кредиттің құны айқындалады, ол бүкіл білім беру бағдарламасын меңгеру үшін университет белгілеген кредиттер санына барлық оқу кезеңіне бекітілген оқу құнының арақатынасы ретінде есептеледі.

17. Әрбір нақты білім алушының академиялық кезең немесе оқу жылы үшін оқу ақысын есептеудің негізі оның ЖОЖ-ы болып табылады. Бұл ретте академиялық кезең немесе оқу жылы үшін оқу ақысының сомасы осы кезеңге ЖОЖ-да жоспарланған кредиттер санының бір кредиттің бекітілген құнына көбейтіндісіне тең болып белгіленеді.

18. Кредиттік оқыту технологиясы кезінде білім алушы пәнді меңгеру барысында бақылаудың барлық түрлерінен (ағымдағы және қорытынды) өткеніне немесе өтпегеніне байланысты пән бойынша кредиттер толық көлемде есептеледі немесе мүлдем есептелмейді. Осыған байланысты білім беру қызметтерін көрсету туралы шарттың жасалу мерзіміне қарамастан, оқу ақысы ЖОЖ-ға сәйкес кредиттердің толық саны үшін есептеледі.

19. Академиялық берешекті, академиялық айырмашылықты жою, пәндер мен оқу жұмысының түрлерін қайта оқу, сондай-ақ мемлекеттік жалпыға міндетті білім беру стандартынан тыс қосымша оқылатын пәндер ағымдағы оқу жылына осы курс үшін университет бекіткен 1 кредит құны есебінен төленеді.

20. Оқу ақысын төлеуге арналған құжаттарды ресімдеу мынадай тәртіппен жүзеге асырылады:

1) білім алушылардың негізгі пәндер мен оқу жұмысының түрлері бойынша ЖОЖ-ын дайындау (сәуір–мамыр) және барлық пәндер бойынша (жазғы семестрді жоспарлауды қоса алғанда) ЖОЖ-ды ресімдеуді аяқтау (10 қыркүйекке дейін);

2) бірінші курсқа қабылданған білім алушылар үшін (20 қыркүйекке дейін), алдыңғы оқу жылының қорытындысы бойынша келесі курсқа көшірілген немесе қайта оқу курсына қалдырылған білім алушылар үшін (10 қыркүйекке дейін) ЖОЖ-ға сәйкес оқу ақысын төлеуге арналған кредиттер санын белгілеу туралы бұйрық шығару;

3) университетке ауыстырылған/қайта қабылданған немесе академиялық демалыстан шыққан білім алушылар үшін оқу жылының соңына дейінгі кезеңге оқу ақысын төлеуге арналған ЖОЖ-ға сәйкес кредиттер саны оларды ауыстыру/қайта қабылдау/академиялық демалыстан шығару туралы бұйрықта көрсетіледі.

21. Бұл ретте бұйрықта пәндер бойынша академиялық айырмашылық және оны жою мерзімдері көрсетілмейді. Академиялық айырмашылық/академиялық берешек пәндері білім алушының жеке оқу жоспарына енгізіледі.

22. Академиялық берешекті, пәндер бойынша академиялық айырмашылықты жою, қосымша білім алу академиялық кезеңдер ішінде де, жазғы семестрде де жүзеге асырылуы мүмкін. Білім алушы жазғы семестрге жоспарлы тәртіппен (ЖОЖ-ды ресімдеу кезінде) немесе жазғы семестр қарсаңында (ЖОЖ-да жоспарланғаннан тыс) тіркеле алады. Жазғы семестрге шығарылатын кредиттердің жиынтық саны университеттің Академиялық саясатымен реттеледі.

23. Егер ЖОЖ-ға қосымша жазғы семестрде пәндерді оқу қажеттілігі туындаса (мысалы, оқу барысында академиялық берешек пайда болған жағдайда), онда бұл кредиттер саны оқу ақысына қосымша төлем есептеу үшін жазғы семестрге қатысуға рұқсат беру туралы бұйрықта көрсетіледі.

24. Жазғы семестрді ұйымдастыру кезінде Тіркеуші офисі білім алушылардың ЖОЖ-ына сәйкес жазғы семестрге шығарылған пәндерді, сондай-ақ жазғы семестрге қатысу туралы берілген өтініштерге сәйкес білім алушылар тіркелгісі келетін (ЖОЖ-да жоспарланғаннан тыс) пәндерді ескереді.

§ 2. Оқу ақысының мөлшері мен төлеу тәртібі

25. Оқу ақысының мөлшері әрбір білім алушы үшін жеке айқындалады және ЖОЖ-да жоспарланған кредиттер санының бір кредиттің бекітілген құнына көбейтіндісіне тең.

26. Білім алушылардың білім беру қызметтеріне ақы төлеу тәртібі аванстық төлемдерді енгізу арқылы белгіленеді. Бұл ретте білім алушылар қатарына қабылдау (оның ішінде қайта қабылдау және басқа ЖОО-дан ауыстыру) жылдық оқу құнының кемінде 30%-ын бастапқы төлеу шартымен жүзеге асырылады. Білім алушылар үшін төлем мерзімдері: жылдық оқу құнының 30%-ы – оқу жылы басталғанға дейін, жылдық оқу құнының 30%-ы – қысқы емтихан сессиясына дейін және жылдық оқу құнының 40%-ы – жазғы емтихан сессиясына дейін.

27. Ахмет Байтұрсынұлы атындағы ҚӨУ-дің дағдарысқа қарсы бағдарламасы шеңберінде жекелеген жағдайларда оқу ақысын жылдық оқу құнының 50%-ы мөлшерінде (немесе күзгі семестр үшін кредиттер құны) қысқы емтихан сессиясы басталғанға дейін және жылдық оқу құнының 50%-ы мөлшерінде (немесе көктемгі семестр үшін кредиттер құны) жазғы емтихан сессиясы басталғанға дейін төлеуге рұқсат етіледі. Осы академиялық ағымдағы соңғы емтихан сессиясы аяқталғанға дейін толық төлеу шартымен оқу ақысын ай сайын төлеуге жол беріледі.

28. Білім алушы университеттен оқудан шығарылған кезде оқу ақысының мөлшері мынадай тәртіппен айқындалады:

егер білім алушы академиялық кезең немесе оқу жылы аяқталғаннан кейін жаңа академиялық кезең басталғанға дейін оқудан шығарылса, оған осы академиялық оқу кезеңіне ЖОЖ-да жоспарланған кредиттер саны бойынша оқу ақысы есептеледі;

егер білім алушы академиялық кезең барысында оқудан шығарылса, онда оқу ақысы ЖОЖ бойынша оқу құнына қатысты оқудан шығарылған күнге дейінгі оқу уақытына пропорционалды түрде есептеледі.

29. Егер білім алушы мемлекеттік тапсырыс бойынша оқудан ақылы оқуға ауыстырылса, басқа ЖОО-дан университетке ауыстырылса немесе қайта қабылданса, не университет ішінде бір білім беру бағдарламасының мамандығынан немесе оқу нысанынан басқа бағдарламаға ауыстырылса, сондай-ақ академиялық демалыстан шықса немесе қайта оқу курсына қалдырылса, онда ағымдағы оқу жылындағы оқу ақысы жаңа оқу жағдайларына шарт жасасу (қайта жасасу) сәтінде қолданыстағы бағалар бойынша белгіленеді.

30. Егер білім алушы ақылы негізде оқудан мемлекеттік тапсырыс бойынша оқуға ауыстырылса, алдын ала төленген сома ауысқанға дейінгі оқу кезеңінде білім беру ұйымы жұмсаған шығыстарды шегере отырып қайтарылады.

§ 3. Ақылы негізде білім беру қызметтерін көрсету бойынша шарттық міндеттемелерді орындау кезіндегі тараптардың жауапкершілігі

31. Ақылы негізде білім беру қызметтерін көрсету бойынша шарттық қатынастарды тоқтату сәті Ахмет Байтұрсынұлы атындағы ҚӨУ ректорының білім алушыны оқудан шығару немесе оқуды аяқтауы туралы тиісті бұйрығының шығарылуы болып табылады. Бұл ретте барлық шарттық міндеттемелер, оның ішінде оқу ақысын төлеу жөніндегі міндеттемелер оқудан шығарудың себебіне қарамастан, білім алушының оқуды өз бетінше тоқтатқан жағдайларын (сабаққа қатыспау, оқу-емтихан сессиясына келмеу, семестрлік тапсырмаларды орындамау және т.б.) қоса алғанда, 33-тармақта сипатталған жағдайларды қоспағанда, оқудан шығару туралы бұйрық шығарылған күнге дейін сақталады.

32. Егер білім алушы университетке қабылданғаннан, ауыстырылғаннан немесе қайта қабылданғаннан кейін оқу процесіне кіріскен болса, білім алушы университеттен оқудан шығарылған кезде (осы немесе кез келген кейінгі академиялық кезеңде) оған университетке қабылданған (қабылданған, ауыстырылған немесе қайта қабылданған) сәттен бастап оқудан шығару туралы бұйрық шығарылған күнге дейін оқу ақысы есептеледі.

33. Егер білім алушы бірінші курсқа (оқудың бірінші жылына) қабылданса не ауыстыру немесе қайта қабылдау тәртібімен кез келген басқа курсқа қабылданса, бірақ сабаққа кіріспей, академиялық кезең басталғаннан кейін бір ай ішінде Университеттен оқудан шығарылса, академиялық кезең басталған күннен бастап оқудан шығарылған күнге дейінгі кезең үшін оқу ақысы есептелмейді.

Көрсетілмеген білім беру қызметтері үшін бұрын төленген қаражатты, кіріс жарнасын қоспағанда, қайтару білім алушының (төлеушінің) ақша қаражатын аударуға арналған банктік деректемелері мен жеке басын куәландыратын құжатпен расталған ЖСН-ін көрсете отырып берген жазбаша өтініші негізінде жүзеге асырылады. Ақша қаражатын қайтару Университетке тиісті түрде ресімделген өтініш пен қажетті құжаттар мен мәліметтердің толық топтамасы ұсынылған күннен бастап 10 (он) жұмыс күні ішінде жүргізіледі. Білім алушы (төлеуші) ақша қаражатын қайтару құқығы туындаған күннен бастап үш жыл ішінде оны қайтару туралы өтінішпен жүгінуге құқылы.

34. Институт директорының/факультет деканының ұсынысы бойынша оқудан шығару туралы бұйрықты ресімдеу кезінде бұйрық тұжырымдамасына «..... «» _____ 20 ж. (академиялық кезеңнің басталуы) мен «» _____ 20 ж. (бұйрықтың шығарылған күні) аралығындағы кезең үшін оқу ақысы есептелмей» деген сөздер енгізіледі.

35. Білім алушы оқу жылы ішінде академиялық демалысқа шыққан кезде ағымдағы оқу жылында ЖОО-да оқыған кезеңі үшін қаражатты ұстап қалу арқылы оқу ақысы есептеледі, ал академиялық демалыстан шыққан кезде академиялық демалыстан шығу туралы бұйрық шығарылған күннен бастап оқу жылының соңына дейін жаңа оқу жағдайларына шартты қайта жасасу сәтінде қолданыстағы бағалар бойынша оқу ақысы есептеледі.

36. Білім алушыларды университет ішінде бір білім беру бағдарламасынан екіншісіне ауыстыру кезіндегі өзара есеп айырысулар 35-тармақта көзделген тәртіппен жүргізіледі.

37. Білім алушы басқа ЖОО-ға ауысуына байланысты оқудан шығарылған кезде, оқу ақысы 28-тармақта баяндалған талаптарды ескере отырып, ауысу туралы өтініш берген күнге дейін есептеледі.

38. Оқу ақысы төленбеген жағдайда білім алушы тиісті емтихан сессиясына жіберілмеуі немесе университеттен оқудан шығарылуы мүмкін. Қалыптасқан оқу ақысы бойынша берешек Қазақстан Республикасының заңнамасында белгіленген тәртіппен өндіріп алынады.

39. Институт директоры/факультет деканы келесі академиялық кезең басталғанға дейін төлем жасау кепілдігі болған жағдайда толық төлем жасамаған білім алушыны емтихан сессиясына жібере алады. Кепілдік міндеттемелер орындалмаған жағдайда білім алушы білім беру қызметтерін көрсету туралы шарт талаптарын орындамағаны үшін берешек есептеле отырып оқудан шығарылуға тиіс.

40. Оқу ақысы бойынша берешегі бола тұра келесі курсқа ауыстырылған білім алушылар жазғы кезеңде оқу ақысы бойынша берешекті өтемеген жағдайда, институт директорының/факультет деканының ұсынысы бойынша келесі оқу жылы

П 078-2026

басталғанға дейін ақылы оқыту кезіндегі шарт талаптарын бұзғаны үшін университеттен оқудан шығарылуға тиіс.

41. Ауыстыру және қайта қабылдау қағидаларына сәйкес аталған білім алушылар осы берешекті өтеген жағдайда оқудан шығарылған күннен бастап теориялық оқытудың төрт аптасы ішінде қайта қабылдануға мүмкіндік алады.

42. ЖОО-ны аяқтау сәтінде оқу ақысы бойынша берешек қалыптасқан жағдайда білім алушы қорытынды аттестаттауға жіберілмейді.

43. Білім алушы қандай да бір себеппен білім беру ұйымынан оқудан шығарылған жағдайда, оқу ақысы бойынша берешек толық өтелгенге дейін транскрипт және өзге де құжаттар (аттестат, диплом, олардың көшірмелері және т.б.) берілмейді.

Глава 7. Согласование и рассылка

44. Ережені келісу, бекіту және тарату ҚП 001-2025. Құжатталған процедура. Құжаттаманы басқаруға сәйкес жүргізілуі керек.

45. Осы Ережені келісуді Басқарма мүшесі - академиялық мәселелер жөніндегі проректормен, академиялық саясат және оқу қызметі басқармасының басшысымен, құқықтық қамтамасыз ету және мемлекеттік сатып алу бөлімінің бастығымен, қаржы-экономикалық қызметінің бастығымен, құжаттамалық қамтамасыз ету бөлімінің бастығымен жүзеге асырады, сарапшылармен келісіледі және «Келісу парағында» ресімделеді.

46. Осы Ереженің жұмыс даналары университет сайтында ішкі корпоративтік желіден қолжетімділікпен орналастырылады.